

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числя по 16 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. п. Домбровського (Хорунчини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Чорногора і Сербія.

(X) В заграничній політиці європейській слідають вельми пильно за всякими подійми на Балкані, щоби не допустити там до несподіваного зросту одної або другої малої держави балканської, що могло би захитати європейску рівновагу політичну. Тимчасом чорногорському князеві повело ся зробити новий крок до обезпеченя собі могутнійшого становища. Князь Микита осягнув се дорогою сватаня і він на тім полі недосяжний. Через ніч отворив він собі нову філію; він заручив сина свого Мірка з Константиновичівною. Княжевич Мірко чимало робив клопотів батькови, як звичайно молоді люди з високих домів, робив довги грою в карти, на перегонах, в товаристві гарних дівчат. Єго суджена є вправді лише дочка сербського полковника, але она є своячка сербського короля Александра, а позаяк королева Драга не придбала наслідника престора та мабуть і не придбає, то з сего подружя можна ще дійти до корони. Сим подружжєм не осягнув вправді Мірко права до сербського престора, але бодай якийсь позір до сего права а се також щось значить. Князеві Микиті та справа тепер тим більше на руку, позаяк король сербський Александер втратив вигляди на будучину. Однак сербському королеви не припадає до вподоби та ціла справа і для того відмовив просьбі Мірка, щоби міг проживати в Білгороді. Сего і не можна було вимагати від сербського короля. Мати під боком претендента до престора, се не дуже приемле річ, а небезпечних конкурентів всякий позбуває ся дуже радо. Король Александер знає се дуже добре, що єму треба обминати всяких небезпечностей в тім напрямі. З того часу, як він вдав ся в товариство пристрасних колесників і з княжною Єленою, наймолодшою братовою, пильно їздить колесом, відвернуло ся від него сторонництво Драги. Він тепер стоїть відосібнений і управляє після самоволі і під грозою. Міністри сповняють єго прикази часто проти свого переконаня. Війско є вірне, а досвідні, у війні і службі: закалені генерали покивають головами, позаяк така управа, що відчувши ся від народу, не може бути тривка. Атенат Алявантича в Шабачу поучив, що й найнеможливіше може видати ся можливим, а найнерозумнійше осущим.

Як довго воля народу, а радше неохота народу не дійде до певної границі, як довго не було поважних претендентів до корони, було положене короля Александра кориснійше. Але доростає князь Карагеорґевич, має високу протекцію і єго імя кружляє в устах народу. За ним агітують, а прихильники єго прапора виростають як гроби з землі. Ще небезпечнійша для короля є особистість Мірка зарученого з Константиновичівною. Наколи князь Микита довше поживе, то найде вже способи дістати ся до білгородського коняку. Князь Микита був одиноким «приятелем» царя Александра III, споріднений з

Романовими і є тестем італійського короля. При таких звязках з тінию права, хоч би ся тїнь така була слаба, дасть ся багато осягнути. Король Александер повинен пильнувати ся, щоби єму красною поранку не видерли керми з рук.

Університет через підписку.

Коли задачею держави є головню війна, с. є оборона перед виходом ворога, то всеж таки потреби суспільности, на чолі якої стоїть тота держава є далеко ширші.

»Коли вивчуємо розвій суспільности скавано в брошурі — то бачимо, що чоловік яко є член лиш частину своєї енергії свого життя, спотребовує на оборону себе від ворога, чи то на зацінку ворога — сусіда, а далеко більше енергії і часу потребує на рільництво, промисли, гандель і то тим більше, чим висша культура даної нації і загалом цілого світа. А тота праця вимагає вправді тожє організації, але та організація, яко організація праці йде з долу і в певній мірі осібно від організації оборони краю.

»Ті функції, котрі загарбала держава в цілях визиску центром, загарбала вона тому, що мала перевагу фізичну над меншими одиницями і вони: (адміністрація і судівництво школи і др.) мусять поволі зі зростом сили тих менших одиниць, зорганізованих з долу переходити в їх відомство. Очевидно підприємства, що дотичать безпосередню праці: рільництво, промисел, гандель, можуть найлекше розвивати ся, коли вони з долу організовані, і коли найвисші їх стани суть найвисшими ступенями організації а не як тепер, де міністерство державне є не найвисшою організацією праці даної галузи а властью, котра своїх підвимох деморалізує і служить лиш на те, щоби одверти їх в імя реальних чи змнних потреб держави — центра.

Автор брошури вказує тут Швайцарію на примір, яка представляє образець такої організації з долу в гору, де лише те є свільне, чого єдино вимагає потреба оборони краю. Після сего шемату мусять іти поступ і в других краях, тою дорогою мусьмо і ми іти до здійсненя ідеї самостійної України. Сей вввід стає також за доказ авторови, що ми як підбита нація аж двома побідниками: Австрією і Поляками не можемо надіятися нічого ані від парламенту, ані з петицій та депутатий висланих до Відня. Конституція принесла плоди, але лише для сильних, що уміли і могли жадати своїх прав. Для нас она дає ся не від 48 р., ані від 61 р. а доперва від недавня, коли і ми почули в собі силу.

Та вказуючи на послідні університетські події, де пробу молодіжи, добути які-небудь чоловічі права, окликано «бунтом» против «владстий», за який слідувє «кара» — автор каже:

»Наша ціла праця, наш цілий поступ уважає ся нашим скомбінованим побідителем, яко бунт, яко гайдамацтво. І цілком вірно. Ми підбиті і ми буримо ся. Все, що ми робимо, уважає ся незаконним і вірно; ми підбиті, ми револютуємо. Ми поза законом, бо ми підбиті.

»Хто над тим розвжжять, той зрозуміє, чому нам нічого ждати від Відня, того аккумулятора всяких сил проти нас нашого подвійного

противника. Нам Відень дасть то, чого не зможе видерти.

Тому то ми не можемо і не повинні спустити ся на наших заступників, щоби не там в горі випросили, виторгували, «виборили» для нас житє — долю, а мусимо приступити до організації з роду до самостійної народної праці. Тепер прийшла пора, де з університетом нам не можна дальше ждати і найскорше треба розпочати акцію. Молодіжє пішла за границю. І хотяй она там багато скористає, пізнавши висшу культуру заходу, то всеж таки сеї добровільної банції не можна вводити в систем. Богато молодіжи остало би таки з часом за границею, а се була би для нас велика матеріальна і моральна страта, по друге, тут у Львові треба молодіжи для рівноваги чужому елементови, по третє тут у Львові невдовзі дав би ся чути занепад української науки, бо не було би кому і для кого єї розвивати. Се моральні резони, — а до них прилучують ся матеріальні; що для нас за дорого удержувати сотні молодіжи за границею. Коли складки устануть, тоді почне ся дезерція, або смерть голодова.

А вернути ся до польської школи могла би наша молодіж тільки після амнестії для прогнаних та ще і під услівєм, що єї мова одержить приналежне їй право. Прийшло би до нової борби, нових колізій і при леда нагоді до нового зриву.

Тому треба нам самим заснувати університет. Треба докочне не лише з огляду на молодіж, але і на істнованє нашої нації.

»Тепер житє поставило питає так, каже автор: Коли не йдемо вперед так скоро, як наші сусіди, то вони нас здопчуть. Тепер ми вже не віримо в безсмертність нашої нації тому, що вона до тепер не шезла з лиця землі. До часу застосованя у нас парові машини спасала від заглади нашу націю неподвижність, темнота. У наші часи тільки скорий розвій усіх єї способностей зможе єї уратувати. Тепер усякий розвій йде crescendo, так само як упадок. Ми за кілька років можемо так зрости, що раз на все забезпечений наш розвій і упасти так низько, що загибель цілковита стала б неминучою. Нині, мимо того що в послідні часи ми страх міцно змоглись, все ще стоїмо так, що або підемо в гору, або скотимось у пропасть. Один чоловік, що слідить найдокладнійше наше політичне житє, казав до нас: ще не знати, чи не пропадемо. Другий, що працює над економічним движенєм нації, каже по довгій диспуті з розпучкою: а вжеж ми пропадемо. Мабуть ми вже невмируць; багато речів показує се; та ми не поважимось пані сего твердити. От чому ніякі жертви не за великі на університет.

»Та ми думаємо, що не так зі згляду на Поляків треба нам університета, як зі згляду на Москалів. Поляки вже нас не згривуть. Вони боять ся лиш утратити «status quo» посіданя. Вони вже нам уступають крок за кроком. Нам особисто навіть разити, коли говорити ся про польску гакату; коли порівнує ся їх з Прусакими. Де їм до гакати! Де їм до Прусаків! Ми наводимо нехотя на них тревогу. Не вони нам страшні. Ради Москалів треба нам університета за всяку ціну. Хто знає Росію, той мусить бачити, що вона нам грозить скорою загладою. За кордоном поступає московщина страшенно і лиш темнота селян ще держить український

язик. А живемо в часах панованя царової машини у полученю з панованем кнута. Тільки університет може витворити науку на нашої мові — наукову літературу, котрою зробимо яку таку пропаганду між інтелігенцією. Тоді може по трохи і молодіж зза кордона опинить ся у Львові і верне нагрівши душу з негасимим жаром борби. А то тепер українство, се ідеальні спомини про минуле, а впрочім: пісні, строї і деякі дивацтва. Коли буде університет, тоді тільки буде українська література і наука, котрої тепер лиця проби.

Тоді і язык урядовий буде сам собою наш і економічне двигуче піде лекше і москвофільство стає як віск від вогню. Університет буде вкінєць і центром політичної борби за независимість нації. Dal Università dica il popolo la gran parola. (З університета роздає ся велике слово народу. — Ред.)

Тому університет се альфа і омега наших змагань; се аксіомат нашого знаня; се артикул віри нашого жита.

(Дальше буде).

Державна рада.

Засіданє почало ся о год. 3^{1/2} пополудни. Між інтерпеляціями і внесеннями було кілька пос. Кубіка в поменших справах; пос. Грека в справі заборони польского зібраня в Іцканах на Буковині з причини, що польська мова не є там «landesüblich»; пос. Штайна внесе в справі зміни §§. 754. і 755. цивільного закону, дотично спадкового права незаконних і легітимованих дітей; пос. Гра в справі покликаня до міністерства просьвіти «славянських професорів і польских аристократів», в справі внесеня великодушних реколекцій та в справі допущеня абітурієнтів реальних шкіл до учащаня на виділи права і медицини.

Перед переходом до дневного порядку, президент палати ушмінув пн. Свозія і Айзенкольба за звороти в їх промовах з попереднього засіданя. Відтак приступлено до подрібної дискусії

над бюджетом просьвіти

іменно єго відділом «висні школи».

Пос. Біянкіні зразу по хорватки, відтак по німецьки жалує ся на уполіжене «Хорватів і Словінців також на поли висшого шкільництва. Основанє італійского університету в Триєсті було би підпиранєм ірідентичного італійского руху.

Пос. Ельверт виступає против великодушних

реколекцій в школах і жадає знесеня тих реколекцій. Відтак повтарає своє внесенє в бюджетової комісії, щоби вичеркнути кредит на ческу політехніку в Берні, а натомість жадає основаня там німецького університету. (Оклики і протести з ческих лав). Бесідник кінчить заявою, що ся справа, як і всі другі дотично чешко-німецької угоди дасть полагодити ся лише в порозуміню з Німцями, а ніяк против їх волі, коли не має наступити в державі замішанє і вєсувокій, яких висліди не дадуть предвидіти ся.

Після пос. Грубого, який говорив по чеськи, заняв слово

Пос. Барвіньский.

На початку своєї бесіди пояснив, що в чужій мові можна якийсь нарід научати, але не образувати. Три рускі катедри на філософичнім виділі і по дві на правничім і теологічнім виділі львівского університету не відповідають ніяк дійсним потребам руського народа. В посліднім часі намагано ся уменшити і ті права руських студентів. Доцентам руської народности роблять трудности при їх габілітації і ставлять перешкоди, а у Поляків стрічають ся забіги Русинів з тими самими аргументами і викрутками, як се було за їх німецьких попередників. Два кандидата Русини, яких на львівськім університеті не припущено до габілітації, габілітували ся на інших університетах на підставі тих самих габілітаційних праць і їх виклади находять повне признание.

Русини жадають степеневого створеня руського університету, на разі за помочю системізованя катедр на виділах філософичнім, правничім і теологічнім у Львові. Не лише з точки погляду руського патріота є жаданє основаня руського університету зовсім оправданям, але також зі становишка австрійской, державної компетенції. Руський нарід, після російского найчисленнійший між Славянами, нарід, який може похвалити ся старинною культурою та історичною мнувининою, який дав російській державі і Польщі учених письменників і мужів державних европейской слави, ані в російській, ані в польській народности не загинув, нарід, якого учені спонукали відродженя Болгарії, нарід, який достарчав заграничним університетам визначні учительські сили, що стали правдивою окрасою сих університетів, нарід, який мимо свого поторичного убожества в протягу півтретя місяця близько 100.000 корон зложив для своїх синів, що мусіли покинути львівський університет, аби своїм синам уможливити науку на інших університетах — такий нарід не загине! (Оплески).

Опісля міністер рільництва Дژیованелі відповідав на інтерпеляції, після чого замкнено засіданє; слідуєчє нині.

НОВИНИ.

— Календар. В середу: гр.-кат. 42 мучеників аморійских; рим.-кат. Йосифа. — В четвер: гр.-кат. Еврема; рим.-кат. Теодозія.

— 3 Тернополя нищать нам: Вичитавши у Вашій часописі про патріотичні подвиги «гаспадіна» Процика, я вважаю своїм обовязком підвести ту ще другу справу, більше загального значіня, звязану з тим «доблестним» патріотом. «Гаспадин» Процик будучи переконаня, що наша мова се мова «пастухоф і свинопасоф» мало коли «вживає», а если вже конечно має по руськи говорити, то закидає жаргоном «Галічаніна». — Однак се не спиняє «гаспадіна» Процика, учити русько-українського языка в школі. І так учив він того языка руської молодіжи в реальній школі — понеже однак намагав ся занадто «іскренно» зацінити свої «твердоруські убежденія» в рускі серця молодіжи, тож Рада шкільна кр. звільнила єго з того обовязку. Гроші однак не зла річ, хоча би шили і з науки того языка, котрого в житю не вживає ся і котрим помітуєсь. Тому то «гаспадин» Процик постановив таки конечно бути учителем руського языка. І є ним в приватнім виспім заведеню жіночим професора Фогля. Не маємо нічо проти того, щоби «гаспадин» професор учили в тім заведеню языка німецького, але мусимо публично запротестувати против того, щоби руських дітей учив їх языка такий, що того языка не признає. «Гаспадин» Процик не то що не дбає про науку руського языка, але просто оскробляє своїм поведєнем патріотичні почуваня учениць та торочить їм такі мудрости, що Коць повинен зватись по українськи Кість та що ціла мова «ісковеркана». Заведєне п. Фогля розвиває ся дуже гарно та за час свого кількालітного істнованя не малі положило заслуги колом висшого виобразованя жіноцтва, проте думамо, що лежить се така в інтерєсі самого заведеня повірити науку руської мови кому иньшому. П. Фогель, як чоловік справедливий, а знаменитий педагог, зрозуміє чейже дуже легко, що оставити такий єган річи на дальше, значало-б тільки, що одобрятн таку науку та дразнитн учениць Русянки. А сего по нім не сподіваємось, та маємо вивіні надію, що він з огляду на добро свого заведеня з Новим роком шкільним наука языка руського повірить Русини а не кацапови, котрий знає лише «общерусское язычє». Сего домагає ся — *батько учениць в імені многих.*

— В Лісневичах коло Пуєтомит (повіту вечерніцко) відбули ся в неділю читальні вечерниці в память Тараса Шевченка. Селяни явили ся на небувале щє у них сьвято надзвичайно численно. На вечерниці зложили ся гарні промо-

ОЛЕКСА БУЗЬМА.

На перебії!

Перша половина дня минула яко-тако. Вправді сьвідомість материяльного визволеня не ентузіязмувала їх дуже, ані не підносила їх так надто понад банальне окруженє, та все таки в теплих викладових салях забуло ся про пусті жолудки і про сих 9^{1/2} днів. Жили лише духом, в найвірнійшим значіню сего слова. Однак коли по викладах опинили ся на улиці, замлоіло в середині, а стужа з подвійною настійчивістю зачала добувати ся до їх костей. Особливо Семенові ноги прошибав мороз немилосерно, ломив кожний сьустав, сягав до колін, ліз по хребті до черепа, а звідтам розсипав ся вниз по шкірі, вкриваючи її густими «спиротами» та багряно-зеленими пятнами.

Руху, лише руху!

Сяжнестими кроками сядив по місті, вимахував руками, перескакував з одного боку улиці на другий. Аж заснапав ся. Наслідок був такий, що холоду із свого тіла не прогнав, непотрібно змотикав ся та ще більше став голодним.

Могли би вже раз лікарі чи там хеміки здобути ся на якийсь універзальний екстракт поживний, якого одна пігулка піддержувала би людський організм бодай з тиждень. Або що за пишний був би рід спеціального смаровила, яким вимащена шкіра чоловіка хоронила би його від всяких впливів температури та взагалі

від зужитя. Сі два винаходи розпочали би в історії людскости нову епоху. Інтереси материяльні зійшли би майже цілковито з програми людської діяльности, а зате інтереси духові запанували-б неводільно. Протягом кількох десятків літ ми опинили би ся там, куди за кілька віків не дібємо ся.

Тема, справді достойна пера Жюля Верна аж просить ся, щоби її обробити в популярнім відчаті для сільской читальні. Але на се треба теплої комнати, цілих черевиків, а передовсім — сьятого жолудка.

Жолудкові ідеї — який уवादок!

Сплюнув з обмерзівя.

Щоби відорвати свої думки від такого тривіяльного предмета, став приглядати ся афішам на мурі.

„Zginal maty tops, centkowany na czarno, wabi się „Bubi“. Uczciwy znalazca zechce go oddać Akademicka 20 na I. piętrze, gdzie otrzyma 10 K nagrody“.

Сплюнув вдруге. Гидь збільшаєть ся.

Нєсьміло, немов самого себе стидаючись, признав в дуєі, що віддати комусь згубленого монєа, ніякий ще материялізм. Навпаки є в тім щось благородного, щось... от хочби добрий вчинок для ближнього. Річ певна, нагорода за се понижає, але непринятн її, значило-б, заподіяти врадуюваному власникови малого Бубі рівночасно прикрість, що знова не годить ся з правилами християньской етики. Отже 10 К можна взяти.

Там до біса! Що за дивна охота сплювати Слина прямо капає з рота. Честь тобі, Семене що такий наскрізь ідеальний, вільний від тини брудного материялізму! Сам твій організм про-

тєстує інстактовно против нечестивих забабів жолудка.

Обертась від афіша гордо — ну, очевидно! Біля него склеп з ветчиною, з якого аж бухають ароматично-екзотичні — словом чудєсні запахи ковбаси, шинки, саламі... Семєнові піддря розширяють ся, подрігують розкішно, груди підносять ся високо, а горло ковтає з анієтвом слинку.

Щезай сьюкуслива маро, не завдавай мук Танталю людині, яка рішучо не піде в твої обійми! Закидай свої зрадливі сїти на отах щасливців, що сьлють як місяць нухким, вивасеним обличєм, розуміють твій смак до найдрібнійших нюансів та в спромозі достойно тебе оціняти. Та зачелась на Семєновім піднебіню, а ще більше на його кишєні. О, прийма-ж його найщирше співчутє!

Куди гонити біснєватий, чого глядиш померклим зором на пустому бруку? Бажаєш знайти портмонєтку, банкнотами набиту, або нехай перстєнець з брилїантом, золоту бранзєлєту? Ге, ге, ге! Читавши в часописях про таких щасливих людьєв, що можуть дорогі річи губити... І жаль тобі, чому саме ти не сьмієш бодай раз стати щасливим находцем, жаль... Може не віддав би знайдєної чужої власности, сьхотів би собі задержати? Ей, ні, ти чесна людина, ти вдовольив би ся знахідням, правда? Ти прийав би ще менше як 10% цілої вартости. Дійсно, ти вдовольив би ся нині короною, навіть шістькою, коби лише сьхотів хто дати. Ой, не глядай дармо, ні! Знаходять ті, що ніколи глядати не думають, або ті, що без знахідного можуть обійти ся. Не дри чобіт до останка, йди лишне на лекцію, а відтак до хати!

ни, хоральні продукції хору молодіжці зі Львова, деклямація місцевих дівчат і парубків, та гра на цитрі. Шевченкове свято лишило на учасниках велике вражіння.

— **Докторати львівської техніки.** В будучім ти- жни відбуде ся промоція перших львівських до- кторів технічних наук. Промовані будуть п. Блявт, інженер краевого виділу, директор будівничого уряду п. Гохбергер та інженери пп. Дзюбанюк, Брунек і Толочко.

— **Стан здоров'я у Львові** в першій половині марця представляє ся незвичайно корисно. По- шесті недуги дитинячі вигасли майже зовсім. До міського фізкату зголошено лише 5 случаїв занедужаня на шарклатину, з чого два случаї були смертельні.

— **Глядає ся спадкоємців.** Дня 18. сервня 1901. р. помер у віденським міським пристанови- щі бувший дпюріст, замешкалий у Відні при улиці Караяна ч. 13, Сильвестер Берциньский (певно Біржинський?). Був він саною Павла Бер- циньского, пароха в Гійску і Марії з Лякевичів і уродив ся 10. грудня 1826. р. в Гійску в Галичині під ч. дому 67, а принадлежний був до Доброгостова в Галичині. Хрестиними родичами его були Софрон Заячківский, капелян в Фаль- кенбергу і Анна Сембраторичева, жена Йосифа, пароха з Барича. Покійний був гімназйальним професором, а описля дпюрістом при найвишнім трибуналі у Відні. Покинув він деяке майно. Кривних і спадкоємців просить ся подати свої адреса кураторови спадкової маси ц. к. нотарев- и д-рови Фаліпови Бемови (Philipp Ritter von Böhm) у Відні, IX. Nussdorferstrasse 20, та ви- вести стевень свого спорідненя з покійним і прислати на се докази чи то потрібні доку- менти.

— **В Самборі** засновує ся з початком шкіль- ного року приватна школа торговельна з двоїт- ним курсом.

— **Спроневіренє.** Dziennik polski доносить, що управитель школи в Товорівцях коло Снятина, п. Петро Стефанів, спроневірів в двох послід- них літах понад 4.000 К. які селяни передавали ему до податкового уряду в Городенці.

— **Смерть Штайна.** Воєнний сирвоводавець ча- сописи Daily Telegraph доносить, що Англіяці застрелили полоненого під Садонфитен сестрин- ця президента Штайна. Полонений поєив на со- бі мундир англійского офіцера кавалерії і се було его головною виною. Штайн оправдував ся тим, що Девет приказан вєім носити такі мун- дур. Полевий суд засудив его на кару смерті через розстріленє, яку виконано сейчас.

— **Продав жінку і доньку.** Дуже чудну справу розбирав суд повта Вайомінг в Пенсильвенії. Ходило іменю о се, чи контракт продажи жени і дочкы є важний перед лицем права. А така подія лучила ся між «бизнесменами» Американ- цями. Дня 5 липня 1900 р. Джордж Розенкранц з Кісанбрук так залюбив ся в своїй жени, що продав єї wraz із дочкою якомусь Р. Пелмерови з Натє Маунтейн, і то за цілх 3 долари, на що зроблено контракт. Та не гадайте, що ті гроші

Та хіба тільки користь, що один день дов- ше буде міг опускати сю хату. Бо ходити сим черевикам вже не довго, лиш кілька днів. А по- тім кидай, Семене, лекцію, одипоке средство удер- жання, прикинь ся хорим і дожидай у дємовій вазниці першого. Тоді донєрва зможеш див- нути ся з «ложа недуги», позичиш собі на дві години у Денаса черевиків, та побравши за лекцію гроші, зазасмотриш ся в нову обув.

Смерном зійшли ся онять у своїй кавалер- ській комнатці. Оба принесли із собою милє по- чутє совєсно сповнєних обовязків, та не дуже милє почутє голоду і холоду. Одно лише на- повняло їх відрядою, що прожавши сьак-так день більше, зблизили ся до першого дня близше. Завтра буде вже 8, позавтра 7 днів і т. д., аж вкінци їх горюване скінчить ся. Іншого спо- собу не знали, як ждати. Старі капелюхи, ви- ходжені кальощі, осінні загортки, валиці — все те вже давно ганделесам попроданє, позичати перед першим не вдалось у нікого, вкрасти не- ма як... Отже ждати першого.

І ждуть оба в німій, глухій та слінній задумі. Сидять неповорухно в темряві тай думки думають. Деши мріє про се, чи не дало би ся продати свої «постелі», бо й так міг би спати разом з Семеном, Семен же міркує над тим, що-б то було, як би так продати виачену у жидя софу, а свати спільно з Денисом. Оба згодили ся мовчки в остаточнім лише заклю- чєню, що свільне спанє причиною б ся значно до заощадженя на паливі, яке таки прийде ще їм оплачувати.

(Дальше буде).

пан Розенкранц пропав, ні! Він належить до о- щадних, проте й не пускав їх на вітер, але ку- пив за них свиню... Продана жінка живе з дру- гим мужем вже другий рік, а любов і згода вічно гостять в їх жилищу. Протявно діяло ся коло пана Розенкранца. Его мабуть почала гриз- ти совість і забажав відобрати від Пелмера свою дочку. Той однак тикнув ему перед очи кон- тракт купна і вигнав его з хати. Звідся ціла справа пішла перед суд, а як суд поринив справу, ще не звисно.

— **Катасарка з волося.** Один дуже богатий син протєставтского пароха костела св. Фрідіві- да в Лондоні дарував зарядови церкви ката- сарку на престіж, яка не є з льну, ані бавовни, ані з шовку, лише ціла є зроблена з волося. О- на містить в собі чорне, біле, ясно блонд і ру- се волосє. Цілий шлік є виконаний з червоно- блонд волося. Все то волосє мистецько стисне- не і упорядкованє становить оригінальну, живо- тину цілість. Гайіцер, що робив сю катасарку, потребував на се більше як десять літ. Він о- держав за се, як доносять, 44.000 К. Катасарка є 3 м. довга а 1-10 м. широка.

— **Рада для соколиків.** Не жени ся з дівчи- ною, яка признає ся, або навіть чванить ся, що не любить дітей. Може бути, що она удає, або сама не знає, що говорить, але все таки се не- добрий знак. Протинно, а такою будеш щасли- вий, яку нечаянно підлянеш в хвилі, коли пе- стить дитину, овікує ся нею розважно а без пересадного одушевленя і — криє ся з тою своєю любовию до дітей. Не жени ся з так званою «феміністкою», що розправляє про «пра- ва жєнщин». Памятай, що розум і розсудок не все йдуть разом. Не жени ся з цілком глупою, але й не шукай дуже мудрої. Межа гарноа а образованою виберай другу. Однак не жени ся з цілком поганою! Краса переминає, але остає по ній бодій спомия; негарна жена поганє а часом бодій. Памятай, що жєнщина є окрасою природа, а тим більше окрасою домашнього огнища. Коли хочеш мати гарних і здорових потомків, жени ся з жєнщиною гарною і розсу- дною. — Чотири прикмети в жєнщині є запо- руюкою супружого щастя. Будуча твоя жєна най- буде здорова; друге: най має добру з природи вдачу; третє: най має приданє, яке забезпичило би єї матеріальну независимість; четвєртє: най- буде бодай середно гарною, — тоді обоє буде- те щасливі.

— **Видатки на менажерію.** В Країні коло Лю- бляни увязнено на одній з пошт експєдиторку за дефравдацію 2.000 К. Здефравдована квєта служила на удержанє 30 котів.

— **Замкнений переїзд.** Переїзд через канаї Суєський замкнено на трий дні задля того, що на каналі розбив ся корабель, яким перевозено нафту.

— **Дрібні вісти.** Громадека рада в Комарні на- ділила почетним горожаньством п. Альбіна Сьві- тальского, старосту в Рудках. — Інструкт-ром молочарєтва іменував крайвий виділ д-ра Тадея Рильского. — З Самбора доносять, що між се- льянами самбірекого повіта панує голод. — У Львові помер в 57. році житя Вильгельм Биноф, старший інспектор технічної контролі скривові. — Добра Кудраву в городєнчєм повіті набули пп. Станіслав і Во одимир Гижовські. — В На- бучині, шпрєцкого повіта, закупили 120 моргів поля чотири мазурєкї родини. — У Львові помер на удар серця оштак Бенедикт Кєнер- ницький. — Намєсник гр. Пінївський виїздить най до Відня, а відтак до Італії, де переведе свята великодні. — В еванг. костелі у Львові відбула ся в неділю інсталяція нововибраного пастора Помикача, при участі намєсника і гене- раліаї. — В Турції погорів 11. с. м. будинок, в котрім поміщений суд. На щастє огонь вибух о 2. год. пополуночі, та можна було з трудом уратувати акта.

— **Вісти з переміської єпархії.** Крєдлошанин- архидіакоп о. Пав. Матковський іменованый дом- папєским пралатом. — Канон інституцію одєр- жали: оо. Теод. Крушинський на Ступницю, Андр. Бенці на Балачі і Стеф. Козєнко на Ри- чиндр. — До канон. інституції візвано: оо. Іван Федів на Крупєць і Йос. Виницький на Ролів. — Адміністраторами парохій назначєні: оо. Сем. Чижович в Бєвльковій Вишні і Орєст Сиротані- ский в Мацьковичах. — Презєнту на парохію Наконєчне одєржав о. Волод. Венгринович з Хи- рянки. — Парох. сотрудниками іменовані: оо. Ник. Миланч в Лежайську, і Евг. Кульчицький в Мокротині.

— **Родимці! Памятайте про будову руского те- атру у Львові!**

Посмертна оповістка.

— **О. Іван Крушельницький**, парох в Ягільниці старій, чортківского деканата, станиславівської

єпархії, упокоїв ся дня 15. с. м. в 72. році жи- ття, а в 49. р. сьвященства. В. с. п!

— **Ольга з Дністрянських Літиньска**, жена па- роха в Білім, упокоїла ся в 34. р. житя. В. і. п!

Наука, штука, література.

— **Молода Україна ч. 11 і 12** за падолист і грудєнь 1901. р. присьвячена сецєсії українських академиків. Зміст: Кличі. — «Покотила ся ля- вина». — Два табори. — Фейлетон: *Володимир Бірчак*: Перелім. — Хроніка: *Послідні збори «Академічної Громади»*. Прощаннє. — На чужині: Лист з Кракова. Лист з Відня. Лист з Праги. — Привітні письма для української молодіжї. — Глоси в справі університєтських подій. — Привітні телеграми для української молодіжї. — Від Редакції. — Переписка Редакції. — Дрібне.

Телеграми.

Відєнь, 18. марця. При вчєрашних доповня- ючих виборах до міської ради вибрано у всіх 20 округах соціально-християнських кандидатів, між ними д-ра Люєгєра і Штробаха. В сїм III виборчїм тїлі антисєміти посїли вже всі 46 мандатів.

Бєрлін, 18. марця. Бюро Вольфа доносить з Петєрбурга: Як зачувати, оплати за пашпорти до подорожї за границю стануть підвишені для російських підданих з 15 на 300 рублів, а для чужинців, виїзджуючих з Росії з 5 на 100 рублів. Дєтачний проєкт закова вже пред- ложєно державній радї.

Петєрбург, 18. марця. На невським проспекті збуло ся вчєра збїговиско, бо група демонстран- тів розвинула нагле хоругви (?) і хотїла устроїти демонстрацію перед католицьким костєлом. По- ліція розїгнала товпу і арєштувала коло 100 о- сіб.

Льондон, 18. марця. Daily Telegraph дово- сить про димієню російского міністра війни Кур- опаткіна.

Плімонт, 18. марця. Корабель «Дайтшлянд» з кв. Генрихом пруским прибув сюда з поворо- том до Европи вчєра в полуднє і по короткїм перєстанку відплив дальше.

Подяка.

Страшний удар, який нечаянно навістив нас, покрив човною кирєєю нашу родину, заби- раючи нам найстаршого члена цілого роду, а любого нашого мужа і батька, в цвітї віку, бо в 57. році житя. В невгомоннім болю, який зал- люг нашї серця над сьвяченою могилою, одино- кою відрядою стало нам загальнє снівчутє та признаки любови і почитаня для нашого помер- ного мужа і батька, яких ми досьвідчили з усіх сторін в єї дни горя-печалї. Дякуємо щиро-сер- дєчно Сьвітлій Повітовій Радї долиньского пові- тї і єї Ви. Маршалкови п. Адольфови Валїгур- скому, що почили заслуги бл. п. незабутного Йосифа в автономній службї, хоронячи его на кошт повіту, дякуємо Вєч. о. декану Льву Ле- вичковому за «ровід похорону, кє. Іполитови За- рембі, дєт. парохови в Долинї і оо. Т. Богачєв- скому, послови до соїму, І. Щуровскому і Т. Горонкєвичови за надгробні промови, і всім оо. духовним кондеканальним і з других деканатів, котрі почили шкїйною своєю участію в похороні, Ви. В. Мирєка ц. к. старості і прочим знакомим за слова потїхи. Дякуємо Ви. д-рови Ко- тловському і его жєні п. Йосифї Котловській і д-рови Добропольскому за щирє заохочуванє ся вдовою, дальше пп. Дм. Грицайови і Ст. Кар- дашєви за їх труди коло похоронів. Дякуємо окремо Ви. директорови руського театру п. Мих. Губчакови, який не пожалував труду і невігоди, прийхати з Калуша зі своєю сьпівачкою дружи- ною, яка своїм артистичним, трюаючим сьпівом придала похоронному обходови незвичайно- го торжєства і блєску. Вкінци дякуємо Церк- овному Братєтву і всім Парохіянам та Вірним, що своєю многочисленною участію віддали послї- дню прислугу незабутному покійникови.

Долина дня 18. марця 1902.

Марія Лопатиньска, жена; *Др. Ярослав Ло- патиньский*, др. *Бєрвід*, *Марія Бєрвідова*, *Софія Лопатиньска* — діти.

— **На книжочку вкладову Товариства взаїмн. кредиту «Дністер» ч. 1800.** на фонд академічної мо- лодіжї вилнули д. 15. лютого 1902 дальші жертви: о. Н. Піджарко Гаї к. Львова склладку 5 К (від

себе 2 К, малу складку 3 К); о. І. Волосявський Краковець народний податок за лютий 10 К, о. В. Яворський Колодубка за лютий 5 К, Марин Тимяків в Космачі від себе і складку селян в Читальні 4 К, о. Н. Білецький Пацьків складку 20 К (від себе 8 К, п-ні Теклі Сембратович 10 К, від парохіянина свого І. Данилова 2 К); о. М. Бачинський Григорів, місячний даток за лютий 5 К, Леоп. Балицький Бурштин складку 11 К (від Б. Літинського 4 К, Н. Коцана з Бурштина 1 К 87 с., з преферанса в Юнашкові 3 К 14 с., Л. Балицького з Бурштина 2 К); о. В. Дилинський Ляшки горішні складку парохіян 33 К 38 с., І. Грабовенський Долина складку 4 К 10 с. (від Й. Штена 70 с., Д. Моцевича 20 с., П. Скородинського 1 К, Сільбера 20 с., Л. Халупницького з Волі Задевацької 2 К). — Разом того дня 97 К 48 с.

Дня 16. лютого 1902 вплинули дальші жертви: о. З. Сіминович Гостів за лютий для академиків на чужині 10 К, о. Н. Дерлиця Витвиці за лютий 4 К, о. Й. Яросевич в Лубяках нижніх за лютий і марець 10 К, др. Іванович Ланчин 10 К, о. Т. Данилович Петрів 5 К, о. Н. Сваричевський Залісе складку 20 К (від себе 4 К 50 с., А. Грушкевича 2 К, Ю. Гельгогна 50 с., Я.

Завацького 1 К, М. Кучерявого 1 К, З. Грунікевича 1 К, в церкві зібрано 10 К); др. В. Білінський Збараж за лютий 10 К, о. Семен Білінський Гориглади складку 20 К (від себе повторно 10 К, від брацтва церковного 10 К). — Разом того дня 89.

Дня 17. лютого 1902 вплинули дальші жертви: Члени Читальні «Просвіти» в Товаристві 4 К, о. І. Палів в Перевізі складку 16 К (від І. Андрухова 2 К, брацтва мужеского 5 К, брацтва жіночого 3 К, з акафісту 6 К); В. Стефанович Кути дальшу складку від комітету в Кутах 64 К 05 с. (від членів з Кутів і Косова, а то від Курбановича 1 К, Марії Голуб 60 с., Присяжнюка 1 К, о. М. Филиповича 10 К, Ю. Подольського 4 К, д-ра Карпинського 5 К, П. Червинського 5 К, М. Мартинюка 2 К, П. Роговської 4 К, Ямброві 1 К, Гавриша 2 К, Семіона 1 К, Галитського 45 с., Бойчинюка 1 К, Пйотровського 1 К, Товариства «Правда» в Москалівці 4 К, о. В. Пасивовича 10 К, дрібна складка в Кутах 10 К); Громада Стриганці пов. Товмач 20 К, о. В. Мотюк Маріяміїль складку 11 К (від себе 3 К, О. Мотиківної 3 К, Е. Богачевського 5 К, від всіх за січень і лютий). — Разом того дня 115 К 05 сот.

Дня 18. лютого 1902 вплинули дальші жертви: о. Т. Галайчук Микуличин складку 40 К (від брацтва церковного мужеского 20 К, від брацтва жіночого 20 К); о. М. Кордуба Сушно складку 6 К (від себе 4 К, від Уляни Кордуби 2 К); Ф. Дмитраш начальник громади Ямна від Ради громадської в Ямні 20 К, Constantin Kuzma Margburg 5 К, Товариство «Боян» в Стрию 20 К, В. Антонович Тисеменичани складку 7 К (від себе 2 К, Емилії Сабат за січень і лютий 4 К, Д. Сабата 1 К); о. А. Фоліс Любича князі, коляду з Любичи камеральної 11 К (окремо для Русинів в Парані на друкарню 5 К); І. Гамота Львів через О. Шухевича 5 К, В. Огоновський Львів через О. Шухевича 2 К, М. Зубрицький Зубрець з провізії агенційної «Дністра» 1 К 45 с. — Разом того дня 117 К 45 с.

(Дальше буде).

— На книжочку вкладкову Товариства взаїмн. кредиту «Дністер» ч. 1800 на фонд заимоговий для академічної молодіжи вплинули дня 17. марця с. р. дальші датки в сумі 1408 К 59 с.; по день 17. марця включно вплинуло 59.676 К 85 с.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи «ГЕРМАНА» ул. Снішна.

Нова величава і сензаційна програма!

від 16. до 31. марця 1902.

При співучасті військової музики 24. н. н.

1) **Малецький**, славний преслідігатор. 2) **Les Diess's**, найзнаменитший дует французький. 3) **Revelton-Selina Trio**, найліпший акт силачів на тисяч ліхвах. 4) **The five Juggling Johnsons**, найвисша американська сензація. 5) **Marcelli**, наслідувач інструментів. 6) **Nusza «elitt»**, польська субретка. 7) **Zetto**, комічний жонглер. 8) **La belle Violetta**, французька субретка. 9) Американський біоскоп.

Що дня о 8. год. вечером велике представлено. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці **High-Life** представлено. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

МУРОВАНІЙ ДІМ

з офіцинами, садом і огородом
в **БЕРЕЖНАХ** (ч. 4. побіч ставу)
продам сейчас за **4.000 зр.**

Зголошення приймає Редакція «Руслана».

Товариство взаїмних обезпечень

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвіти»).

в одиноким руским Товариством асекураційним.

Фонди «Дністра» з днем 31. грудня 1901.

Фонд резервовий	386 402 кор. 83 сот.	
Резерва премій	205 227 " "	разом
Резерва спеціальна	6 000 " "	645 383 кор. 59 сот.
Фонд емеритальний	47 753 " 76 "	

«Дністер» обезпечує будинки як також абже і нашу против шкід огневих. Веї три ВП. Ординарияти припоручили «Дністер» Веч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премій в «Дністрі» є умірквана, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє

Дністер

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

На жите обезпечайте ся тільки через «Дністер».

«Дністер» межі своїх членів яко звороти. В р. 1900 і 1901. виносить зворот 8%. Шкоди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумі 2,656 787 кор.

Члени «Дністра» можуть без перешкоди зятягати позички в Банку краєвим і касах ощадности, бо каси ті приймають поліси «Дністра» при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечати через «Дністер» — капітали на дожити, посмертні капітали, посаги, ренти і т. д. — краківським Товаристві, а з провізії від тих обезпечень відступає «Дністер» часть на рускі добродійні цілі.

Агенції передає «Дністер» радо селянам, господарям, особливо де нема «Дністра». Агенти заробили 349 486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра».

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
осп.	особ.			всп.	особ.		
приходить о годинах				відходить о годинах			
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Станиславова, Пидвисокого, Потуптор		
6:20	з Чернівців (Ішкан, Га. аду), Гусятина	6:20	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:30	до Пидволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. ак.	6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. ак.	6:43	до Пидзамче		
7:45	з Янова	7:45	з Янова	6:35	до Лавочного (Мукача, Пешту) Бориславе		
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Пидзамче	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Пидзамче	8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина		
8:00	на дв. головний	8:00	на дв. головний	2:55	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина		
8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока	8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока	9:07	до Сколяго, до Лавочного (1. зип. до 15. вер.		
8:15	з Сокала, Рави рускої	8:15	з Сокала, Рави рускої	9:15	до Янова		
8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина	9:25	до Пидволочиск, Бродів, Гусятина дв. Пид		
11:45	з Янова, Любачова, Самбора	11:45	з Янова, Любачова, Самбора	9:42	дв. гол.		
11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потуптор)	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потуптор)	10:20	до Сокала, Белца, Рави рускої і Любачова		
12:55	з Янова	12:55	з Янова	10:25	до Чернівців,		
1:10	зі Сколяго, Калуша, Хирова а з Лавочного	1:10	зі Сколяго, Калуша, Хирова а з Лавочного	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята		
3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.	3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.	2:15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята		
4:40	з Самбора, Борислава, Стрия	4:40	з Самбора, Борислава, Стрия	3:05	до Стрия, Сколяго від 1. мая до 30. чер.		
5:11	з Пидволочиск (Київа) Бродів на дв. Пид.	5:11	з Пидволочиск (Київа) Бродів на дв. Пид.	3:15	до Янова шоденно від 16. мая до 30. вер.		
5:35	на дв. голов.	5:35	на дв. голов.	3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.		
5:50	з Кракова	5:50	з Кракова	3:30	до Яшева, Хирова, Любачова		
1:45	з Чернівців, Ішкан	1:45	з Чернівців, Ішкан				
6:00	з Сокала, Белца і Любачова	6:00	з Сокала, Белца і Любачова				
Ніч							
7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	12:45	до Станиславова		
8:50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.	8:50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.	6:20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)		
9:41	з Янова, від 1. мая до 15. вер. шоденно	9:41	з Янова, від 1. мая до 15. вер. шоденно	6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б.		
9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:30	а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 шоденно		
8:40	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова	8:40	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова	6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова		
2:31	з Чернівців, Букарешту,	2:31	з Чернівців, Букарешту,	7:10	до Тернополя, Бродів дворець головний		
2:15	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	2:15	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	7:32	дворець Пидзамче		
10:20	з Пидволочиск (Київа), Бродів на дв. Пид.	10:20	з Пидволочиск (Київа), Бродів на дв. Пид.	7:25	до Сокала і Рави рускої		
10:02	на дв. голов.	10:02	на дв. голов.	7:52	до Брухович (18. мая до 16. в р. в нед. і св.)		
3:12	з Пидволочиск Копичинь на дв. Пидзамче	3:12	з Пидволочиск Копичинь на дв. Пидзамче	9:30	до Янова від 1. мая до 15. вересня		
3:35	на дворець головний	3:35	на дворець головний	2:51	до Чернівців і Ішкан		
				11:00	до Кракова, Відня, Варшави		
				11:10	до Пидволочиск, Бродів дв. голов.		
				11:32	дв. Пидза		
				4:15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора		
				4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.		

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський різнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського — 12 год. 36 мин. часу львівського. — В місті ридують білети ізди; Звичайні білети агенції часописей Ст. І. Соколовського в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади ізди і т. п. бюро інформаційне п. к. залізниць державних (ул. Краківська ч. 5. в подвір'ю, сходи II, двері ч. 52.) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).